

YTTRANDEDatum
2024-10-25Ärendenr
2024-3454Beslutsnr
2024-2312

Fastighet

Regeringskansliet
103 33 Stockholm

Mejlad till: s.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande avseende remiss av Effektivare tillsyn över apotek, bättre skydd vid patientskador samt översyn av handel med receptfria läkemedel (SOU 2023:101)**Yttrande**

- Miljö- och hälsoskyddsämnden bedömer att förändringar i nuvarande regelverk skulle få samma positiva resultat som om det istället infördes tillståndskrav med fokus på kunskap vid handel med vissa receptfria läkemedel.
- Genom att öka antalet "skall" och minska antalet "bör" i regelverk när det gäller områden som påverkar de aspekter som idag inte fungerar tillfredsställande såsom ålderkontroll, hållbarhetsövervakning och förvaring av läkemedel i butik skulle en större effekt uppnås.
- För att försäljningen ska ske säkert och bedrivas enligt gällande regelverk, krävs förtydliganden om kontroll- och tillsynsfördelningen mellan kommuner och Läkemedelsverket samt ett grundkrav på tillsynsintervallet på respektive försäljningsställe.
- En förflyttning av sanktionsmöjligheter från Läkemedelsverket till kommunerna skulle ge stor effekt, detta genom att fler verksamhetsutövare skulle få krav på sig att följa reglerna. Som sanktionsmöjligheterna ser ut i dagsläget, att det endast är Läkemedelsverket som kan förelägga en verksamhetsutövare att förändra och förbättra sin verksamhet, får många kommuner att avstå på grund av Läkemedelsverkets bristande uppföljningsmöjligheter.
- Det är önskvärt med ett förtydligande i kraven gällande egenkontroll exempelvis ålderskontroll vid leverans av receptfria läkemedel av bud. Det är inte godtagbart att lämna över ansvaret i egenkontrollen, dvs. ålderskontrollen, på annan part i det här fallet budet.
- Som nämns i utredningen, och som även är Miljö- och hälsoskyddsämndens uppfattning, är att detaljhandlare bedriver

försäljning av receptfria läkemedel endast som en service till kunderna och inte för att generera vinst. Det är mest troligt en av anledningarna till att verksamhetsutövare inte lägger tid och resurser på detta område. Resurser till att läsa på och även informera personalen prioriteras av den anledningen inte. Mot bakgrund av detta bedömer även Miljö- och hälsoskyddsämnden att tyngden och förändringar är nödvändiga gällande krav på kunskap. Detta gäller både för verksamhetsutövare men även för personalen.

Bakgrund

Socialdepartementet har remitterat Umeå kommun gällande utredningen om effektivare tillsyn över apotek, bättre skydd vid patientskador samt översyn av handel med receptfria läkemedel.

Utredningen har bland annat sett över regleringen av detaljhandeln med vissa receptfria läkemedel och föreslagit förändringar. Förändringarna skulle bland annat vara att ett tillstånd skulle krävas för att bedriva försäljning av vissa receptfria läkemedel istället för det nuvarande anmälningsförfarandet, att sanktionsmöjligheterna skulle flyttas från Läkemedelsverket till kommunerna där försäljningen bedrivs samt en tydligare formulering att Läkemedelsverket ska ha ansvar för tillsynsvägledning när det gäller kommunernas tillsyn.

För miljö- och hälsoskyddsämnden

Karin Lindmark
Alkohol- och tobakshandläggare

Kopia till: s.sl@regeringskansliet.se